

Ruski dolg kot priložnost

POLONA URH

Kaj o nakupu terjatev Slovenije do Ruske federacije menijo v podjetjih

Slovenska in ruska vlada sta po dolgih letih dvostranskih pogajanj o načinu poplačila klirinškega dolga Ruske federacije do Slovenije tokrat poskusili ubiti dve muhi na en mah: poravnati neplačani saldo obveznosti nekdanje Sovjetske zveze do Slovenije in obenem povečati blagovno menjavo med državama. Po zamisli pogajalcev naj bi slovensko ministrstvo za finance terjatve prodalo slovenskim podjetjem, ki bi jih nato uporabila za uvoz ruskega blaga in storitev. Da pa ne bi spodbujali le uvoza, ampak tudi izvoza, bodo pri nakupu terjatev imela prednost tista podjetja, ki bodo v ponudbi predstavila tudi posle za povečanje slovenskega izvoza v Rusko federacijo. V ta namen je ministrstvo za finance v sodelovanju z ministrstvom za gospodarstvo objavilo javni poziv, da bi ugotovilo, kolikšno je zanimanje podjetij za odkup terjatev.

POLITIČNE OVIRE

A ovira se skriva v tem, da ruska vlada še ni potrdila memoranduma o soglasju glede poravnave neplačanega salda obveznosti nekdanje Sovjetske zveze do Slovenije; to bi bila morala storiti do 1. marca. S tem dokumentom nam Rusi priznavajo dolg v višini 129 milijonov dolarjev - ker se je še pred dvema letoma govorilo, da se dolg giblje med 200 in 300 milijoni dolarjev, je to boren izkupiček.

Zaradi političnih razmer v Rusiji - pred kratkim odstavljene vlade in bližajočih se volitev - ni mogoče pričakovati, da bi bil memorandum z ruske strani kmalu potrjen. Mogoča so še dodatna pogajanja in s tem dodatni zapleti. Ker je memorandum precej zavezujoč in podroben za obe strani, je prav mogoče, da bo nova ruska vlada o njem najbrž še precej razmišljala, preden ga bo potrdila.

Druga težava je dolg rok unovčljivosti terjatev. Terjatve naj bi bile unovčljive v sedmih letih v enakih zneskih za rusko blago. Če terjatve v sedmih letih ne bodo po-

polnoma pokrite, naj bi se vzpostavila finančna terjatev, ki se bo poplačala v naslednjih sedmih letih. Hipotetično tako podjetje kupi terjatev, na unovčljivost pa lahko čaka tudi 14 let. Podjetja bodo morala res dobro premisliti, ali se jim nakup takih terjatev splača.

TEŽAVE Z DOBAVITELJI

Ker še ni znano, kakšni bodo pogoji in finančne koristi odkupa, ni mogoče ocenjevati, koliko se podjetjem terjatve splača odkupiti. Gotovo pa je eno: z meddržavnim sporazumom se obseg blagovne menjave ne bo povečal, če ne bo zadovoljil ekonomskih koristi podjetij. In prav tako ne, če država podjetjem ne bo zagotovila, da bodo za svoj denar zares dobila blago. Kdo bi podpisoval nekakšne fiktivne pogodbe s cmokom v grlu, če se jih morda ne bo dalo uresničiti?

Tu pa se skriva še tretja težava: kako bodo slovenska podjetja prepričala svoje ruske partnerje, naj se spustijo v takšen posel? Ruski dobavitelji pogosto zahtevajo gotovinsko plačilo in kratek plačilni rok. »V preteklih letih smo že poskušali poslovati s kompenzacijami, a nam nikoli ni uspelo. Če nastane težava pri plačevanju, takoj zahtevajo poslovanje z akreditivi ali avansi,« pravi **Janez Možina**, predsednik uprave Geoplina, enega največjih uvoznikov iz Rusije.

Skeptičen je tudi **Vladimir Leskovar**, direktor Upimola iz Slovenske Bistrice, prav tako enega glavnih uvoznikov iz Rusije: »Težko verjamem, da bi naš dobavitelj to sprejel. Verjetnost je zelo majhna.«

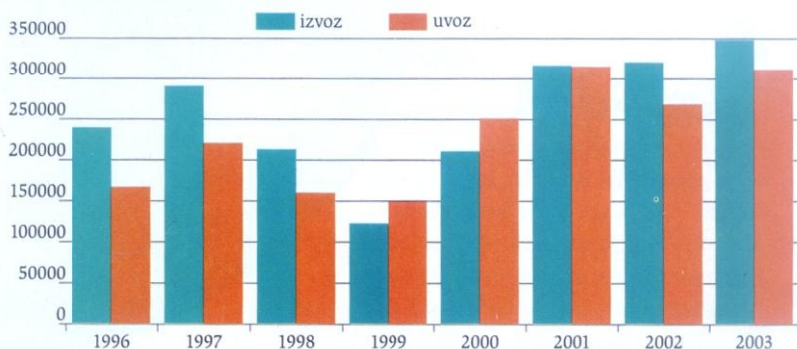
OD 129 MILIJONOV DOLARJEV ALI 105 MILIJONOV EVROV BO SLOVENIJA IZ RUSIJE NA LETO LAHKO UVOZILA ZA 18 MILIJONOV DOLARJEV ALI 15 MILIJONOV EVROV BLAGA

bno razmišlja **Danilo Toplek**, predsednik uprave še enega velikega uvoznika, Taluma iz Kidričevega: »Odkup terjatev nas zanima le, če bi se tako lahko izognili šestodstotni carini, ki bo začela veljati z vstopom v EU.«

Plačilo dolga z odkupom terjatev bi po mnenju sogovornikov sprejela edino tista podjetja, ki svojih izdelkov ne morejo preprosto prodati, tista torej, ki ustvarjajo presežke blaga. Očitno pa je odkup terjatev do Rusije zanimiv za uvoznike elektrike, kot je to napovedala družba Istrabenz-Gorenje. Predviden je tudi konzorcij, ki bi uvoz elektrike iz Rusije povezal z našim izvozom na ta trg.

SLOVENSKO-RUSKA BLAGOVNA MENJAVA

PODATKI SO V TISOČIH EVROV



© GOSPODARSKI VESTNIK

Vir: SURS